Příběh Antonína Daniela

Cíle: poznání různých typů obydlí v romských koloniích v českých zemích v období 20. – 30. let XX. století (kolonie v městské části Brno - Černovice; kolonie Oslavany), seznámení s příběhem jazykově nadaného studenta Antonína Daniela (1913-1996) – budoucího učitele. /případně lze rozšířit o práci s historicky autentickým krátkým textem v anglickém jazyce/

Věková kategorie: vyšší třídy 2. stupně ZŠ, vyšší ročníky víceletých gymnázií

Pomůcky: Dokumenty k městu Brno – 2 fotografie z kolonie Kostivárna; Dokumenty k městu Oslavany – 2-3 fotografie z kolonie Oslavany; mapa Brna a ČR (on-line); český překlad textu S. Manna (Mann 1941). Případně pro práci s angličtinou na 2. vyučovací hodinu vytištěný text úryvku z anglického textu S. Manna (Mann 1941), který je uložen v Dokumenty k městu Oslavany

Texty: Příběh Antonína Daniela, Brno do 1938, Oslavany do 1938

Čas: 1 vyučovací hodina - NEBO v případě práce s originálním anglickým textem 2 vyučovací hodiny

Průřezová témata: kritická práce s historickou fotografií (filmem), bydlení Romů v Brně a jeho okolí v období mezi světovými válkami, romské osobnosti: Antonín Daniel, historické svědectví o nejstarším překladu biblických textů do romštiny v českých zemích v zahraniční odborné literatuře /případně: porozumění anglickému textu; příklad historického místopisu na přemístění letiště Brno-Slatina./

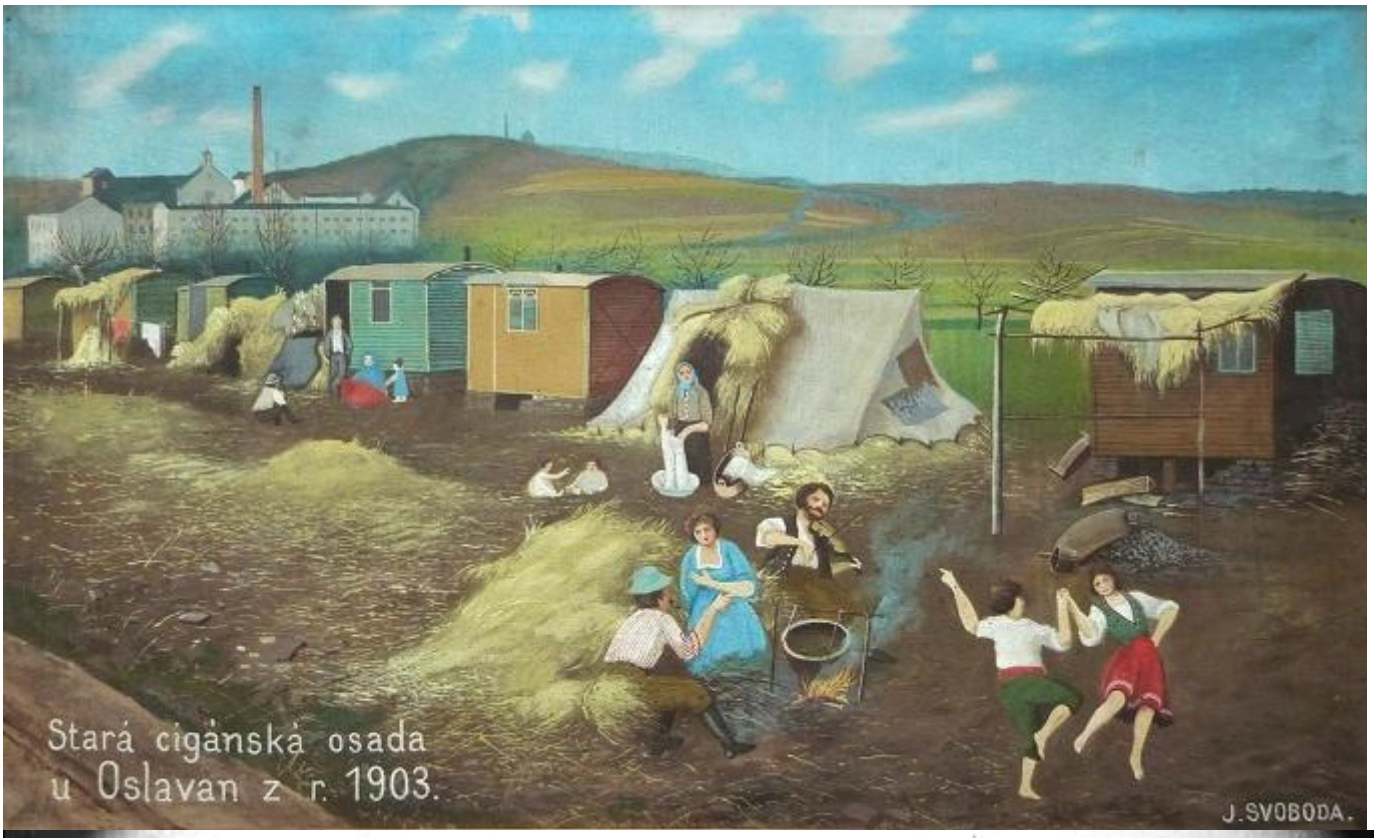
Úkoly:
Varianta pro práci na 1 vyuč. hodinu:
1. Studenti si přečtou texty Brno do 1938 a Oslavany do 1938. Na mapě ČR vyhledají města Brno a Oslavany, v obou městech lokalizují historická místa, kde bývaly před 2. sv. válkou romské kolonie (Brno – Černovičky; Oslavany ul. Letkovská). Případně promocí on-line streetview nahlédnou, jak vypadají tyto části měst dnes.
2. Studenti si prohlédnou historické fotografie kolonie u Kostivárny a dále fotografie z kolonie Oslavany. Jaké typy příbytků se v koloniích nacházely? (maringotka, plachtový přístřešek, zděný domek)
3. Jaká je spojitost mezi provozováním živnosti handlování s koňmi a typem bydlení, které romští koňští handlíři vlastnili?
4. Studenti si přečtou medailon Antonína Daniela: Jaký význam v životě Antonína Daniela měla města Oslavany a Brno? Jakou prací se živil otec Antonína Daniela? V jakém typu příbytku malý Antonín Daniel žil se svými rodiči, když byl ještě školou povinným žákem?
5. Studenti si přečtou Dokument český překlad textu S. E. Manna. O jaké brněnské romské kolonii S. E. Mann ve svém textu vlastně píše? (u Kostivárny) Pomocí on-line encyklopedie města Brna se pokuste

odpovědět na otázku, o jakém letišti se v textu píše. Kde se toto letiště nachází dnes?
https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_lokality&load=138

6. Jaká část biblického textu byla poprvé přeložena do romštiny českých Romů? Kdy se tak stalo a kdy byl text publikovaný? Kdo všechno se na překladu podílel? Skutky apoštolské – „O keriben pal e Devleskere bičhade“. Na překladu se podíleli rodilí mluvčí romštiny: zejména Antonín Daniel z Oslavan, dále Romové z brněnské kolonie U Kostivárny, a také sám lingvista S. E. Mann

Varianta pro práci na 2 vyuč. hodiny:
Úkoly 1. – 4. viz výše.
5. Co se z medailonu Antonína Daniela dozvěděli studenti o Stuartu Edwardu Mannovi? britský lingvista, lektor angličtiny na Masarykově univerzitě v Brně, inicioval překlad bibl. textu Skutků apoštolských do romštiny – připravil k vydání r. 1936 v Praze
6. Studenti si společně přečtou a přeloží anglický text Stuarta Manna, který byl publikován v roce 1941 v odborném časopisu Journal of the Gypsy Lore Society
7. O jaké brněnské romské kolonii S. E. Mann ve svém textu vlastně píše? (U Kostivárny) Pomocí on-line encyklopedie města Brna se pokuste odpovědět na otázku, o jakém letišti se v textu píše. Kde se toto letiště nachází dnes?
https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_lokality&load=138
)
8. Jaká část biblického textu byla poprvé přeložena do romštiny českých Romů? Kdy se tak stalo a kdy byl přeložený text publikovaný? Kdo všechno se na překladu podílel? Skutky apoštolské – „O keriben pal e Devleskere bičhade“. Praha 1936. Na překladu se podíleli rodilí mluvčí romštiny: zejména Antonín Daniel z Oslavan, dále Romové z brněnské kolonie a také sám lingvista S. E. Mann
9. Studenti napíší v anglickém jazyce krátký „čtenářský ohlas“ jako e-mail do redakce Romani Studies (tj. pokračující periodikum v návaznosti na původní Journal of the Gypsy Lore Society). Tipy a postřehy, které by text „čtenářského ohlasu” mohl obsahovat: Jak se dodneška změnila lokalita místa někdejší Kostivárny. (možno využít streetview pro lokalitu Černoviček) vč. odkazu na památníček Janovi a Amálii Danielových
https://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=31469
Kde v Brně dnes máme letiště. Kde v Brna si lze ještě dnes listovat knížečkou „O keriben pal e Devleskere bičhade“.

Stará cigánská osada
u Oslavan z r. 1903.
J.SVOBODA.

